

ВЪСТНИКЪ ПОБРУДЖА

ЛЪНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОВРУДЖЪ И НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

АБОНАМЕНТЪ:
За България год. 10 лв.
За чужбина 20 лв.
За обявления от лица по 30 ст. на кв. см.
Адресъ:
в. Добруджа, Бабацагъ
Излиза:
срѣда и сѣбота.
Единъ брой 10 ст.

Примирето между Италия и Австро-Унгария сключено

Вина. 4. XI. По италиански военен театър въз основа на приключеното примирие сж прекратени бойнитѣ дѣйстви. Италианскитѣ условия за примирие гласятъ: Веднагашино прекратяване на бойнитѣ дѣйстви по суша, вода и въздухъ. Пълна демобилизация на Австро-унгарската армия. Веднагашино оттегляне на всички единици, които опериратъ отъ Сѣверно море до Швейцария. Въ Австро-Унгарската област могат да останатъ само 20 дивизии недемобилизирани и то въ миренъ съставъ. Половината отъ цѣлия дивизионенъ и корпусенъ артилерийски материалъ, както и съответното снаряжение на всичко това, което се намира въ областта, която трѣбва да се евакуира, трѣбва да бъде предадено. Изправане на всички засти отъ австро-унгарцитѣ отъ началото на войната съ бой области и оттегляване на австро-унгарскитѣ сили до точно опредѣлена линия. Съюзницитѣ иматъ право да употребятъ всичко шосе, желѣзница или воденъ пътъ отъ австро-унгарската областъ. За тѣхнитѣ войски ще трѣбва да получатъ нужнитѣ за транспорта имъ превозни срдѣства. Съюзницитѣ ще заематъ всички стратегически точки въ Австро-Унгария, за да живѣятъ тамъ или да въведатъ редъ. Тѣ могатъ да реквизириратъ срдѣму заплащане. Велики германски войски трѣбва да напуснатъ въ продължение на 15 дни Австро-Унгария. Напиратитѣ се слѣдъ тоя срокъ германски войски трѣбва да се интериратъ. Веднагашино повръщане на всички военорудни и интерирани поданица на съгласенскитѣ държави безъ взаимностранностъ. Веднагашино прекратяване на всички морски бойни дѣйстви. Точно означение на прибиването и движението на всички австро-унгарски параходи. Прѣдаване на 15 австро-унгарски подводници, които ще останатъ пазени отъ антантата. Прѣдаване на три броненосци, три малки крайцери, деветъ торпедоразрушители, една минохвъргачка, шестъ дунавски монитори съ стража, снаряжение и продоволствени срдѣства. Велики други морски военни кораби, влючително рѣчнитѣ параходи, трѣбва да се демобилизиратъ съвършено. Тѣ ще се поставятъ подъ контрола на съгласенцитѣ. Свобода на движение на всички антантески кораби въ Адриатическо море и въ рѣчнитѣ, влючително Дунава и притоцитѣ ѝ, изъ Австро-Унгарската областъ. Съгласенцитѣ иматъ право да унижатъ всички минни полета, положенито на които трѣбва да имъ се посочи. За да се осигори свободата на параконитѣ движения по Дунава, Антантата има право да заемъ или унижотъ всички укрѣпителни постройки. Блокадата отъ стража на Антантата ще продължи. Унгарски параходи, които се заловатъ на пътъ, ще бъдатъ взети. Изправане на цѣлото крайбрѣжие на всички търговски пристанища, които сж засти отъ Австро-Унгария изъ възъ националната областъ. Прѣдаване на цѣлия плуващъ и параконенъ материалъ, продоволствени запаси и срдѣства съ всичкитѣ видъ въ сжитѣ области. Всички укрѣпления по суша и море, както и островитѣ, които замизаватъ пристанището Пола, тѣ сжко корабостроителницата и арсенала на сжния градъ ще бъдатъ засти отъ съгласенцитѣ. Повръщане на всички засти отъ Австро-Унгария съгласенски търговски параходи. Въмъ това се заблѣзва, че прѣдстоитѣ условия за примирие не важатъ за по-нататѣшнитѣ мирни условия. Прѣдполагало се е, че условията не трѣбва тѣмъ да се разбератъ, щото неприятелската армия да ги употребя за едно нападение на Германия.

Авт. Борлановъ.

Ромъно-българско споразумѣние.

Неодавна въ едно интервю Таке Йонеску бѣ заявилъ, че слѣдъ настѣпната промяна въ курса на българската външна политика ромѣни и българи могатъ да се разбератъ и споразумѣтъ по въпроситѣ, които ги дѣляха до сега. Изявленията на ромѣноски държавникъ дойдоха като единъ рѣзкъ деонансъ оръдъ военитвенни шумъ, повдигнатъ около добруджанския въпросъ отъ германскиотѣ оръдия въ Яшъ и Букурещъ. Отъ тогава насамъ тразвитѣ гласове за едно ромъно-българско разбирателство започватъ да се намножаватъ и да наддѣлватъ надъ ония, които искаха да тласнатъ Ромѣния въ нова военна авантюра. Промѣната въ настроението на ромѣноскитѣ политически кръгове лесно може да се обясни. Тя не е плодъ на платонически желания, а на политическа необходимостъ, наложена отъ новитѣ събития на Балканитѣ и по брѣговетѣ на Дунавъ. Ромѣния има нужда отъ българското приятелство, за да може спокойно да използва послѣднитѣ отъ тѣя събития.

Противъ едно искрено и трайно споразумѣние между двата съседни народа никоѣ въ България не бѣ бѣлѣ дори и тогава, когато ромѣноската политика, потикваща отъ чужди внушения, бѣше насочена оръщу живенни български интереси и явно подстраиваше раздоритѣ между балканскитѣ народи. Цѣли четирдесетъ години българскитѣ правителства, втрещитѣ овитѣ погледи къмъ югъ, непрестанно се стремеха да оченчатъ приятелството на Ромѣния и отарателно избѣгваха всичко, което би могло да го разстрои. Тѣхнитѣ, усилни, обаче, останали напразни. Поведението на ромѣния презъ 1885 год. по въпроса за Арабъ-Табия, ромѣноското нашествие въ 1913 год., Букурещкия миръ отъ сжщата година, руско-ромѣноски договоръ отъ 1916 г. и събитията, които послѣдватъ, — влючко това показва до очевидностъ, че ромѣноската политика презъ истекитѣ 38 години не се въдушавлявала отъ желанието да се достигне искрено и трайно разбирателство между българи и ромѣни. Презъ тѣя 38 години въ Ромѣния бѣ създаде легендата за «българската опасностъ» (pericolul bulgar), за влучдата отъ стратегически граници на югъ, а ромѣноскитѣ шовинисти правѣтъ уличнието и печата на прѣвѣха всичко възможно, за да воадитъ оръдъ ромѣноскитѣ народни мачувотва на недоверие, омраза и дори презрѣние къмъ България. Българинитѣ и българокото име бѣха станали предметъ за подигравки и прѣсѣдаване въ Ромѣния. На втрешнитѣ желания на българскитѣ правителства да се постигне и установи едно трайно приятелство между двата страни, отъ Букурещъ отъ втрѣна отъ притворство и надмѣнчивостъ, които въ никоѣ случѣ не мо-

оки чувстватъ и приятелско разположение къмъ българския народъ. Защо оставаше всичко това? Кому бѣше нужно то? До 1878 г. българи и ромѣни живѣха като добри съседни. Нято една сѣпка правѣтъ дѣтитѣ въкове на тѣхното общуване не помрачаваше приятелството между тѣхъ. Санъ-Стефанския договоръ, а оскѣдъ туй Верийския, издигна прѣграда за тѣхното искрено разбирателство и сътрудничество, създаде откъмъ за недоверие и омраза между двата народа. Тѣя прѣграда и тоя откъмъ новитѣ само едно име: — Добруджа.

Чрезъ Добруджа се създаде откъмъ отъ българока опасностъ. Тя прѣдизвика апетититѣ и стременията на ромѣноскитѣ империалисти да заграбятъ български земи и пристанища и да търсятъ отарателски граници по бѣлото на Источни Балкани. Тя внуши на ромѣноскитѣ политически високонмарната мисль, че сж привѣвани отъ провидението да играятъ ржководна роль на Балканитѣ. Тя стави пропасть, въ която бѣ погребано старото ромъно-българско приятелство.

Въ 1878 г. прѣдвидитѣ ромѣноски обществени дѣйци, които ясно виждаха бъдещето и които не искаха да станатъ оръдия на новия империализъмъ, който оскѣдъ Версийския миръ отъ 1871 бѣ вирналь глава отъ своето «нагрялческо» „Drang nach Osten“, викаха единодушно:

— Не щемъ Добруджа, защото не искаме да враждуваме съ нашитѣ съседни. Тя ще бѣде за насъ едно тежко брѣме и една постоянна опасностъ.

И когато чужди вичешни имъ пошепваха, че тѣ трѣбва да взематъ Добруджа, защото чрезъ Кюстенджа и Черна-вода тѣ ще служатъ на ромѣноскитѣ интереси, високо отговаряха — «Ние имаме Галацъ и Браила, ние притежаваме Дунавъ и чрезъ него пътя къмъ свободнитѣ моря. Нашитѣ интереси сж задъ Прутъ и Карпатитѣ, а не откъдъ Дунавъ».

Депутатитѣ Лукустяну, а отъ него и цѣлото ромъноско обществено мнѣние заявизаше:

— Тѣмъ, които притежаватъ Добруджа, която имъ я дава грубата оидка, не държатъ оидка нито за нашия моралъ, нито за цивилизация, нито за истинна; тѣ не виждатъ въкове вазрадъ, защото се въздържатъ да погледнатъ назадъ. Моментното увлѣчение, моментнитѣ интереси, дѣлата само на няколко години, на няколко месеци, на няколко дни — само това виждатъ тѣ и по-далечъ нищо не виждатъ. Като не знаятъ да градятъ върху границитѣ, строятъ на въздухъ; като не могатъ да построятъ нещо оидко, строятъ бараки и тѣмъ, дѣтѣтѣ, при...

една искра, окуизрането на Добруджа ще бѣде единъ позоръ».

«Ние не щемъ да играемъ униженителната двойна роль на жертви и палачи, на ограбени и грабителни». Ромѣноскитѣ правителства прѣеха и играха тѣя роль, и влючиха възможността за едно искрено и трайно споразумѣние между двата оскѣдни народа. Цѣли 38 години тѣ градиха на пъсьтъ и изградиха бараката на овитѣ материалистични домогвания на Балканитѣ, които рухна отъ вѣтѣри при Тутраканъ.

Събитията презъ сегашната война поправиха несправдлата, извършена отъ Берлинския договоръ сарамо Ромѣния и България. Тѣ върнаха Бесарабия на едната и Добруджа на другата и възстановиха историческата правда. Свѣтлитѣ на разманата, наложена отъ руския империализъмъ въ 1878 г., сж жививирани. Возки отъ двата народа получи своето историческо наследство, и никоѣ няма основание да негодува, че е ограбенъ отъ другъя.

Справедливото дѣло на събитията трѣбва да бѣде утвърдено отъ бъдещата конференция на мира. Това е истинската най-справд база, върху която може да се постигне искрено споразумѣние и да се изгради бъдещето трайно приятелство между ромѣни и българи.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Французки бюлетени.
Западенъ воененъ театъръ.
Айе олъ. 5. XI. Войскитѣ отъ първата армия нападѣха заранѣта несдно съ британската армия по канала Самбръ-Оазъ, между Оазъ и Ванданкуръ. Въпрѣки мжчотливѣтѣ, които прѣдставляваше прѣминаването на канала и опоритата защита на германскитѣ войски, прѣминаването остана по всички точки и ние се установихме на источни брѣгъ на канала. Прѣвзехме населенитѣ мѣста Буе, Лакоретъ, Ланьовилъ-дурсанъ и Ироеъ. Набрѣдихомъ 3 влѣ; ввехме 3,000 пѣшци и 15 оръдия.
По аргонския фронтъ прѣвзехме прѣвземаето на Ардонския каналъ между Семон-Люшонъ. Германцитѣ оказавѣтъ силно съпротивление на отверъ,
Отъ 1. XI до днесъ сме взели 53 оръдия.

Условията за бъдѣщия миръ

В. «Humanité» — прѣдава както слѣдватъ условията за единъ бъдѣщъ конгресъ на мира; войки народъ има право да рѣшава свободнѣ съдбата си; всички въпроси прѣдложени на конгреса трѣбва да сж уредени оспоредъ това право на народитѣ; лигата на нашитѣ ще защитава това право на народитѣ и пратическото му прилагане въ териториални кѣмбѣнения; обнародване на законитѣ и на условията на международното право, гарантираще за винаги сигурността и ораведливото прилагане на казаното право на народитѣ.

Литва независима.

Вашингтонъ, Литовското информ. се научава, че Уилсонъ е прѣдалъ на прѣдседател на литовския съюзъ въ Вашингтонъ единъ документъ съ които признава Литва за независима държава.

Изъ Добруджа

(Д о п и с и м)

с. Кавле-Буджакъ, Коджешанско. (21 октомври 1918 г.)

Вчера — 20 октомври — германският районен комендант от с. Джурджува...

Изломването на храни и добитък продължава усилено, без да се запазват...

с. Голъм-Гаргалък, Кюстенджанско (26 октомври)

На 24 т. м. германският комендант въ селото ни поиска отъ името ни 2 вола...

Миналата година в сѣкме по рѣшението на общинския съветъ общинската земна...

с. Паша-Баша, Коджешанско (1 ноември 1918 г.)

Отъ няколко дни германските войници тършуватъ вѣжканицѣ, хамбаритѣ, магацинитѣ...

Бези-баба, Коджешанско. (2 ноември 1918 г.)

Отъ три дни германците избиратъ всички постройки въ държавната мѣдна мина „Алтън-тепе“...

гр. Кюстенджа (29 октомври)

При Кюстенджанското градско общинско управление се съставя една 15 членна комисия...

Тукашвата комисия прѣдъ 5 дена излѣзе отъ поименъ всичкѣ кюстенджанскитѣ граждани...

ИЗЪ ЧУЖБИНА

(В. Т. Агенция радиотелеграфа)

Паната и мира

«Къонинге Цайтургъ» се научава отъ швейцарската граница: Говори се, че Къонинг...

Рѣшения на австрийскитѣ нѣмци.

Нѣмско-австрийския държавенъ съветъ е взелъ слѣдното рѣшение: Нѣмско-Австрия...

Държавния секретаръ на външнитѣ работи.

Държавния секретаръ на външнитѣ работи на нѣмско-австрийското правителство Адхеръ...

Италианцитѣ взехъ Триестъ.

Споредъ Стегани италианскитѣ охотници и елотски войски сѣ били дебаркирани въ Триестъ.

Сърбитѣ реокупираха Бѣлградъ.

На уелъ, 4 IX, Сърбитѣ взеха Бѣлградъ.

Графъ Андранъ си подалъ оставката.

Министрѣтъ на външнитѣ работи графъ Андранъ и финансовия министъръ си подали оставкитѣ...

Народниятъ съветъ въ Унгария поелъ управлението на страната.

Будапешта. Еркерцогъ Иосифъ и неговия синъ Еркерцогъ Иосифъ Францъ сѣ положили прѣдъ народа съветъ кѣтвѣ.

Хроника

Вѣстиникъ „Добруджа“ по технически причини отъ днесъ ще излиза само два нѣти седмично...

Добруджанска милиция. Въ всички села въ Северна Добруджа е образувана мѣстна милиция.

Мѣдната мина „Алтън-тепе“ вчера е прѣдана на българскитѣ власти, слѣдето германцитѣ сѣ задигнали една частъ отъ машинитѣ...

Български влакове въ Добруджа. Редовнитѣ железнични съобщения между Меджидия и Хаманджия (Бабадагъ), прѣкъснати прѣдъ мѣсецъ отъ германцитѣ...

Около демобилизацията. Въ Държавния вѣстникъ е публикуванъ указъ № 7, споредъ който демобилизацията на възрастнитѣ сѣ...

Платъ за населението. Дирекцията за стопански грижи е дала наредъ на районнитѣ комитети и специални комитети...

Отложени избори. Оповѣститѣтъ напоследъ въ българската преса избори за общинския съветъ въ Северна Добруджа...

Генералъ Незелковъ, до сегашнитѣ началникъ на окупиранитѣ войски въ Добруджа и български прѣдставителъ при германското стано управление въ Кюстенджа.

Панахида.

По случай 1 г. дѣна и 9 мѣсеца отъ прѣждевременната смъртъ на майка ни и незабравимъ синъ и братъ

Михаилъ М. Марковъ

(Роденъ на 10 ноемвр. 1886 год., починалъ се въ лагеръ на Шинети (Молдова) на 16 февруарий 1916 год.)

ще се отслужи панахида въ църквата „Св. Георги“.

Поканватъ се ородници и познати.

Гр. Тулча, 7 ноември 1918 год.

Отъ сѣмейството.

Германцитѣ не поумняватъ. При оттеглинето си отъ Добруджа, германскитѣ власти обаратъ войско безработно.

Германцитѣ сѣ отиватъ. Отъ вчера германскитѣ власти и войски напускатъ останалата зона въ Добруджа.

Училищници. Въ Тулчанския окръгъ сѣ прѣмѣстени 49 църковначални учители и учителки отъ Македония и Мораво.

Всички български училища, затворени прѣзъ м. октомври т. г. поради демобилизацията на учителитѣ...

Испанската инфлуенца се е разпространила въ няколко града и въ много села въ Северна Добруджа.

Помощи за училищата въ Северна Добруджа. Народосъннагателия фондъ „Добруджа“ е отпусналъ прѣзъ м. октомври помощи за народнитѣ първоначални училища въ слѣднитѣ села и градове:

- 1) гр. Меджидия — 1000 лв., 2) с. Чинелай, бабадашко — 300 лв., 3) с. Илиян-Дзаверка, искаченско — 700 лв., с. Кара-Омеръ, мангаленско — 1000 лв., с. Вазабанча, искаченско — 500 лв., 6) Сату-ноу, машинско — 500 лв., 7) с. Телица, искаченско — 500 лв., 8) гр. Мачинъ — 1000 лв., 9) гр. Илвака — 1500 лв., 10) с. Ени-сала, бабадашко, 500 лв., 11) с. Калия, тулчанско — 400 лв., 12) с. Фрмачей, искаченско — 500 лв., 13) с. Башъ-къой, бабадашко, 950 лв., 14) с. Алжакъ, коджешанско — 750 лв., 15) с. Черна, машинско — 700 лв., 17) с. Текиргѣлъ, кюстенджанско — 400 лв., 17) с. Долно-Чамурлий, коджешанско — 500 лв., 18) гр. Тулча — 7000 лв., 19) с. Поца, Искаченско — 690 лв., 20) с. Ханчарлъ, искаченско — 550 лв., 21) с. Кавле-Буджакъ, коджешанско — 690 лв., 22) гр. Кюстенджа — 2000 лв., 23) с. Сомово, искаченско — 300 лв., 24) с. Гуленлиъ, мангалско — 720 лв., 25) с. Караачъ-кула, мангалско — 500 лв., 26) с. Канара, кюстенджанско — 1000 лв., гр. Мангалма — 1000 лв., 28) с. Елзи-баба, коджешанско — 500 лв., 29) с. Тестемелъ, коджешанско — 500 лв., 30) с. Дунджлий, коджешанско — 1000 лв., 31) с. Горевъ-Дунавецъ, тулчанско — 500 лв., 32) с. Камберъ, бабадашко — 600 лв., 33) Актъ-Бунаръ, искаченско — 500 лв., 34) Сату-ноу, бабадашко — 400 лв., 35) с. Мегданлъой, искаченско — 500 лв., 36) с. Голъм-Гаргалъкъ, кюстенджанско — 1000 лв., 37) гр. Хърсово — 1000 лв., 38) с. Махмудъ-воюу, меджидийско — 600 лв., 39) с. Долевъ-Ирмилъкъ, коджешанско — 800 лв.

Търси се опитенъ администраторъ, касиеръ въ дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. За прѣдпочитане съ гаранция 5000 лева. Желаниитѣ да постѣпятъ да се отнесатъ до канцеларията на Добруджанската организация въ София, ул. Левски № 16. Телефонъ № 368.

Добруджанци разпространя-

Послѣдни новини.

Първа Софийска дивизия се връща.

София Б. XI По заповѣдъ на главнокомандующия източната армия г. Генералъ Франсескере прѣзата софийска дивизия, която бѣше обвѣдена въ пленъ по условията на солунското примирие, е освободена и е потеглила за София.

М-ра на външнитѣ работи г. Т. Теодорозъ и началника на генералния штабъ генералъ Луковъ вчера посетиха генералъ Крепентъ и му благодариха за рѣшението на ереското главно командване, което българското правителство високо оценява.

Стелитата готви тържествено покрѣпане на съветъ герон, които проявиха чудеса отъ храбростъ въ Сърбия, Македония, Добруджа и босветъ прѣдъ Букурещъ.

Тази радостна вѣстъ е реаленъ изразъ на облизание между Съглашенето и България — облизание, за което тъй усърдно работи българското правителство. Трѣба да подчертаемъ, че тоя хубавъ резултатъ се дължи твърдъ много на довѣрнето и благодарността, съ които се отнасятъ къмъ България главнокомандующия източнитѣ армии генералъ Деспере и ереския воененъ прѣдставителъ въ България генералъ Крепентъ.

Земледѣлецъ ли сте?

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ДА СЕ АБОНИРАТЕ ЗА НОВАТА ГОДИШНИНА НА СПИСАНИЕТО:

„Стопански прѣгледъ и домакинство“, както и да си пакѣтте ЗЕМЛЕДѢЛСКИЯ КАЛЕНДАРЪ

„Алманаха „XX ВѢКЪ“ за 1919 год.

Списанието за цѣла година струва 8 лева а цѣната на календара е 4 лева прѣдплатени.

Пари и поръчки се изпращатъ до Земледѣлско книгоиздателство „XX ВѢКЪ“ въ гр. Велико Търново.

На лица, които заплата поне 10 абонати списанието и календара се изпращатъ безплатно или сѣ одѣжватъ при вписане на сумата 12 лева т. е. 10%.

Библиотека „ДОБРУДЖА“

Издѣлани сѣ до сега слѣднитѣ книги отъ библиотека „Добруджа“:

- № 1 Историческитѣ права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ 200л.
№ 2 Добруджа и нашето възраждане (културно-исторически издървания) отъ Ст. Чилипировъ . . . 500л.
№ 3 Кюстенджанското пристанище отъ Д-ръ Пенанковъ . . . 150л.
№ 4 Меморатъ отъ Центр. Добр. Съветъ 150л.
№ 5 Ромѣнитѣ местоности надъ отвлѣчениитѣ добруджанци въ Молдова, подъ уредбата на Драгомиръ Пачовъ и Д. В. Кадевъ . . . 220л.
№ 6 Стари и нови паметници въ Добруджа, (художествено-этнографиченъ етюдъ) отъ Ив. Енчевъ Видю 1200л.
№ 7 Стефанъ Нарадна (животописенъ бѣльшинъ) отъ Ст. Чилипировъ . 200л.

Други издания на фонда: Портретъ-картина на СТ. КАРАДЖА ц. 250л. Картина Св. св. КИРИЛЪ и МЕТОДИЙ по оригинала на художника Ив. Енчевъ-Видю . . . ц. 600л.

Поръчки за книгитѣ отъ библиотеката и другитѣ ѳ издания се отправятъ до управленieto на Народосъннагателия фондъ „Добруджа“, ул. „Гурино“ № 16 — София, телефонъ 368 или до дружество „Книжница“ ул. „Василъ Левски“ — София, телефонъ 1609. Въ Бабадагъ при книжарницата на фондъ „Добруджа“.